

Rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 27.02.1962, sp. zn. 15 Co 40/61, ECLI:CZ:KSOS:1962:15.CO.40.1961.1

Číslo: 37/1962

Právní věta: Rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutím Krajské odborové rady o pojistném zkráceném neoprávněnou výplatou nemocenského spadá do pravomoci soudů. O vlastních otázkách dávkových (§§ 35 - 45 opatření ÚRO č. 19/1958 Sb.) přísluší rozhodovat výlučně odborovým orgánům. Soud si může při rozhodování o pojistném zkráceném neoprávněnou výplatou dávky učinit o těchto otázkách úsudek pouze jako o předběžné otázce podle § 70 o. s. ř. K výkladu čl. 6 odst. 2 a čl. 14 a 15 vyhl. č. 258/1956 Ú. l.

Soud: Krajský soud v Ostravě

Datum rozhodnutí: 27.02.1962

Spisová značka: 15 Co 40/61

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Nemocenská, Řízení před soudem

Předpisy: 91/1958 Sb. § 35

§ 36

§ 37

§ 38

§ 39

§ 40

§ 41

§ 42

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 37/1962 sb. rozh.

Rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutím Krajské odborové rady o pojistném zkráceném neoprávněnou výplatou nemocenského spadá do pravomoci soudů.

O vlastních otázkách dávkových (§ § 35 - 45 opatření ÚRO č. 19/1958 Sb.) přísluší rozhodovat výlučně odborovým orgánům. Soud si může při rozhodování o pojistném zkráceném neoprávněnou výplatou dávky učinit o těchto otázkách úsudek pouze jako o předběžné otázce podle § 70 o. s. ř.

K výkladu čl. 6 odst. 2 a čl. 14 a 15 vyhl. č. 258/1956 Ú. 1.

(Rozhodnutí krajského soudu v Ostravě z 27. února 1962, 15 Co 40/61)

Krajská odborová rada uložila platebním výměrem navrhujícímu závodu zaplacení částky, reprezentující přeplacené nemocenské.

Okresní soud v Ostravě rozsudkem platební výměr odpůrce zrušil.

Krajský soud v Ostravě rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení a novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Odpůrce (krajská odborová rada) platebním výměrem uložil navrhovateli zaplacení částky 393,- Kčs, o kterou měl navrhovatel přeplatit nemocenské dávky svých zaměstnanců. Navrhující závod vznikl v důsledku reorganizace dne 1. 7. 1960 a převzal do svých služeb zaměstnance závodů, které na něho přešly. Zaměstnancům, kteří onemocněli před uplynutím 3 kalendářních měsíců od vzniku podniku, podnik vyměřil a vyplatil nemocenské na podkladě čisté denní mzdy z posledních tří kalendářních měsíců předcházejících vzniku pracovní neschopnosti, tedy dílem na podkladě výdělku, dosaženého u předchozího zaměstnavatele.

Odpůrce vycházel z toho, že v takovém případě je čistou denní mzdu určit podle čl. 6 odst. 2 vyhlášky č. 258/1956 Ú. 1. (ve znění vyhlášky č. 184/1957 Ú. 1.), kde se stanoví, že vstoupil-li zaměstnanec do zaměstnání v závodě během rozhodného období, tj. během 3 kalendářních měsíců před vznikem pracovní neschopnosti, určí se čistá denní mzda jen za tu část rozhodného období, po kterou byl v závodě zaměstnán, a že netrvalo-li zaměstnání v rozhodném období ještě ani týden, určí se čistá denní mzda z výdělku, kterého by zaměstnanec pravděpodobně dosáhl, kdyby po dobu jednoho měsíce pracoval podle svého pracovního úvazku. Na podkladě tohoto způsobu výpočtu čisté denní mzdy dospěl odpůrce k závěru, že navrhovatel některým svým zaměstnancům nemocenské vyplatil ve větší než příslušné míře a rozdíl předepsal navrhovateli napadeným platebním výměrem k náhradě.

Navrhující podnik naproti tomu zastával názor, že podle směrnic o reorganizaci podniků v důsledku územních změn pohlíží se na pracovní poměr převzatých zaměstnanců u přejímající organizace jako na pokračování v dosavadním pracovním poměru bez jakéhokoliv přerušení; z toho podle něho má plynout, že čistá denní mzda se má vypočítat z rozhodného období tří kalendářních měsíců, i když toho období dílem zahrnuje dobu u dřívějšího zaměstnavatele (u dřívějšího právního subjektu). Názor tento si osvojil i soud prvního stupně a k jeho odůvodnění odvolal se též na ustanovení čl. 14 citované vyhlášky. Proto rozsudek vyslovil, že platební výměr odpůrce se zrušuje. Rozsudek však ve skutečnosti má povahu usnesení a odvolání odpůrce tedy povahu stížnosti, neboť o opravných prostředcích proti rozhodnutí krajské odborové rady rozhoduje soud podle § 398 odst. 2 o. s. ř. vždy usnesením.

K věci je třeba uvést především toto:

V rozhodnutí soudu prvního stupně šlo správně o rozhodnutí ve věci pojistného zkráceného neoprávněnou výplatou nemocenského, nikoli o rozhodnutí ve věci přeplaceného nemocenského.

Závod při provádění nemocenského pojištění odpovídá za hospodaření s prostředky nemocenského pojištění a za výplatu dávek (§ § 12 a 16 opatření ÚRO o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců, uveřejněného vyhláškou č. 91/1958 Sb. ve znění vyhlášky č. 191/1960 Sb.). Tomu odpovídá i sistační oprávnění vedoucího závodu podle § 16 odst. 2 cit. opatření.

Závod je povinen sám vypočítat, vykázat a odvést pojistné a zároveň s ním je povinen vykázat dávky vyplacené na účet pojistného (§ 24 odst. 1 až 3 cit. opatření). Byly-li od pojistného odečteny dávky vyplacené neprávem, dochází ke zkrácení odvodu pojistného. Toto zkrácené pojistné předepíše závodu krajská odborová rada platebním výměrem (§ 24 odst. 4 cit. opatření).

Tak tomu mělo být i v případě navrhujícího podniku. I zde bylo, resp. mělo být, v platebním výměru krajské odborové rady - krajské správy nemocenského pojištění rozhodnuto o předpisu pojistného zkráceného neoprávněnou výplatou nemocenského, a nikoli o náhradě přeplaceného nemocenského. Rozhodování o pojistném patří mezi jiné věci než dávkové (§ § 43 a 44 cit. opatření). O opravných prostředcích proti rozhodnutím krajské odborové rady v těchto věcech rozhodují soudy podle ustanovení § 394 až 402 o. s. ř.

O vlastních otázkách dávkových, o nichž podle § § 35 až 42 opatření ÚRO č. 91/1958 Sb. přísluší rozhodovat výlučně odborovým orgánům, může si soud při rozhodování o pojistném zkráceném neoprávněnou výplatou dávky učinit úsudek pouze jako o předběžné otázce podle § 70 o. s. ř. Jinak by musel požádat o rozhodnutí příslušný odborový orgán a do jeho pravomocného rozhodnutí řízení přerušit (§ 48 odst. 2 zák. č. 54/1956 Sb.).

Proto byla v souzené věci dána pravomoc soudu.

V otázce výkladu čl. 6 odst. 2 a čl. 14 a 15 vyhl. č. 258/1956 Ú. l. (ve znění vyhl. č. 184/1957 Ú. l.), kterou soud řeší jako předběžnou dávkovou otázku (§ 70 o. s. ř.) však krajský soud nesouhlasí se stanoviskem soudu prvního stupně.

Ustanovení čl. 14 o nepřerušeném zaměstnání v témže podniku a čl. 15 o započítání předchozího zaměstnání nelze použít, poněvadž tato ustanovení je nutno vykládat v souvislosti s § 18 zák. č. 54/1956 Sb., kde doba nepřerušeného zaměstnání v témže podniku má význam pro procentuální výši nemocenského. Nic podobného však stanoví není ve směru určení čisté denní mzdy, takže podle čl. 6 odst. 2 vyhlášky č. 258/1956 Ú. l. je třeba postupovat ve všech případech změny zaměstnání, ať již jde o zvýhodněné přestupy, s nimiž je spojeno započtení předchozího zaměstnání do nepřerušeného zaměstnání v témže podniku, či nikoliv. Ve shodě s tím je třeba chápat též směrnice o reorganizaci podniků v důsledku územních změn, a tedy též i zásadu, že na pracovní poměr u přejímajícího podniku je hledět jako na pokračování v dosavadním bez jakéhokoliv přerušení. Tím má být pouze vyjádřeno, že zaměstnancům mají být zachovány nároky (výhody), které předpisy o nemocenském pojištění spojují s určitým rozsahem nepřerušeného zaměstnání v témže podniku. Žádné takové výhody nejsou stanoveny ve směru určení čisté denní mzdy.

Pokud navrhující podnik poukazuje na to, že jeho stanovisko přineslo vyšší nemocenské některým zaměstnancům, nutno uvést, že to není žádná výhoda zaměstnancům zaručená, nýbrž nahodilá okolnost, neboť při stanovisku navrhujícího podniku u jiných zaměstnanců může to vést opět k nižšímu nemocenskému.

Věc však přesto není zralá k rozhodnutí, poněvadž navrhující podnik namítá, že i při stanovisku odpůrce, které krajský soud schvaluje, nebylo nemocenské jednotlivých zaměstnanců propočteno odpůrcem zcela správně. Na soudu prvního stupně bude, aby z hlediska vysloveného tímto rozhodnutím přezkoumal podle platných ustanovení a na podkladě mzdových podkladů výši nemocenského příslušných zaměstnanců a podle toho určil, zda došlo k přeplacení nemocenského a v jaké výši či nikoliv.